

آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم

مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن

فصل اول – کلیات

ماده ۱- واژه‌ها و اصطلاحات به کار برده شده در این آیین‌نامه به شرح زیر تعریف می‌شود:

- الف – «سازمان»: سازمان امور مالیاتی کشور
- ب – «قانون»: قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۳ / ۱۲ / ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن منتهی به اصلاحیه مصوب مورخ ۲۷ / ۱۱ / ۱۳۸۰
- ج – «واحد مالیاتی»: کوچکترین جزء تقسیمات اداری است که براساس محدوده جغرافیایی، منابع مالیاتی، نوع مؤدیان یا حسب وظیفه مقرر در «قانون» از طرف «سازمان» تعیین می‌شود.
- د – «اداره امور مالیاتی»: منظور از اداره امور مالیاتی در موارد مختلف «قانون»، واحد سازمانی مشخصی است که شامل تقسیمات اداری کوچکتری به نام «واحد مالیاتی» می‌باشد و بر اساس محدوده جغرافیایی، منابع مالیاتی، نوع مؤدیان یا بر اساس نوع وظیفه با تعداد کافی «واحد مالیاتی» تشکیل می‌شود.

ماده ۲- وظایف شناسایی، تشخیص درآمد مشمول مالیات با تأکید بر انتزاع آنها از سایر وظایف و مطالبه و وصول مالیات موضوع «قانون» و همچنین اداره امور مراجع مالیاتی از جمله هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی به عهده «سازمان» می‌باشد. وظایف مذکور حسب صلاحیت‌ها و مسئولیت‌های فنی و تخصصی و اداری بر اساس «قانون» و مقررات مربوط و با رعایت مفاد این آیین‌نامه، حسب مورد به مأموران مالیاتی یا سایر مراجع حسب تشخیص سازمان محول خواهد شد.

ماده ۳- وظایف و مسئولیت‌های مأموران مالیاتی منحصرأ در اداره امور مالیاتی است که در آن به خدمت گرفته می‌شوند.

فصل دوم – مأموران مالیاتی

ماده ۴- کلیه کارمندانی که عهده‌دار انجام وظایف موضوع ماده ۲۱۹ «قانون» مشتمل بر شناسایی، تشخیص، مطالبه و وصول مالیات‌های موضوع «قانون» می‌باشند، «مأموران مالیاتی» نامیده می‌شوند.

تبصره – سازمان می‌تواند شناسایی، رسیدگی، مطالبه و وصول سایر انواع مالیات‌هایی را که به موجب مقررات قوانین موضوعه عهده‌دار می‌باشد به مأموران مالیاتی موضوع این ماده محول نماید.

ماده ۵- عناوین شغلی «مأموران مالیاتی» عبارت است از: کم‌کارشناس مالیاتی، کاردان مالیاتی، کارشناس مالیاتی، کارشناس مسئول مالیاتی، رئیس گروه مالیاتی، مدیر امور مالیاتی.

(براساس بخشنامه ۳۵۵- ۵ / ۲ / ۱۳۸۳ ماده ۵ آیین‌نامه به شرح ذیل اصلاح می‌گردد: عناوین شغلی مأموران مالیاتی عبارت است از: کاردان مالیاتی، کارشناس مالیاتی، کارشناس ارشد مالیاتی، رئیس گروه مالیاتی و رئیس امور مالیاتی).

ماده ۶- کاردان مالیاتی، از بین کارمندان «سازمان» دارای مدرک تحصیلی دیپلم یا فوق‌دیپلم انتخاب می‌شود و حداقل یکی از وظایف اصلی «سازمان» را عهده‌دار بوده و تحت نظر کارشناس ارشد مالیاتی انجام وظیفه می‌نماید.

ماده ۷- کارشناس مالیاتی، از بین کارمندان با مدرک تحصیلی فوق‌دیپلم یا حداقل ۳ سال سابقه خدمت در شغل کاردان مالیاتی انتخاب می‌شود و حداقل یکی از وظایف اصلی «سازمان» را عهده‌دار بوده و تحت نظر کارشناس مسئول مالیاتی انجام وظیفه می‌نماید.

ماده ۸- کارشناس مالیاتی، از بین کارمندان با تحصیلات کارشناسی یا بالاتر، یا حداقل ۳ سال سابقه خدمت در شغل کاردان مالیاتی انتخاب می‌شود و حداقل یکی از وظایف اصلی سازمان را بر عهده دارد و تحت نظر کارشناس مسئول مالیاتی انجام وظیفه می‌نماید.

ماده ۹- کارشناس مسئول مالیاتی، از بین کارمندان سازمان با تحصیلات کارشناسی یا بالاتر یا حداقل ۳ سال سابقه خدمت در شغل کارشناس مالیاتی انتخاب می‌شود و سرپرستی واحد مالیاتی را عهده‌دار بوده و مسئولیت تأیید گزارشات و عملکرد افراد تحت سرپرستی به عهده وی می‌باشد و تحت نظر رئیس گروه مالیاتی انجام وظیفه می‌نماید.

(براساس دستورالعمل شماره ۱۷۸۴۷ مورخ ۱۴ / ۱۰ / ۱۳۹۲ به ماده ۹ این آیین‌نامه تبصره‌ای الحاق می‌شود: در صورت نبود کارمند واجد شرایط مذکور در این ماده، ارتقای کارشناس مالیاتی به کارشناس ارشد مالیاتی یا حداقل ۲ سال سابقه خدمت در شغل کارشناس مالیاتی و تأیید دادستان انتظامی مالیاتی و موافقت رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور امکان‌پذیر خواهد بود).

ماده ۱۰- رئیس گروه مالیاتی، از بین کارمندان سازمان با تحصیلات کارشناسی یا بالاتر یا حداقل ۳ سال سابقه خدمت در شغل کارشناس مسئول مالیاتی انتخاب می‌شود و سرپرستی واحدهای مالیاتی را عهده‌دار بوده و تحت نظر مدیر امور مالیاتی انجام وظیفه می‌نماید.

ماده ۱۱- مدیر امور مالیاتی، از بین کارمندان سازمان با تحصیلات لیسانس یا بالاتر یا حداقل ۳ سال سابقه خدمت در شغل رئیس گروه مالیاتی انتخاب می‌شود و مسئولیت نظارت بر گروه‌های مالیاتی و نظارت بر حسن اجرای مقررات را بر عهده دارد.

ماده ۱۲- در مواردی که حداقل سطح تحصیلات در شرایط احراز مشاغل مأموران مالیاتی، مقطع تحصیلی کارشناسی در نظر گرفته شده باشد، رشته‌های تحصیلی مطلوب عبارتند از: حسابداری، حسابداری، بازرگانی، مدیریت، بانکداری، اقتصاد، حقوق و رشته‌های مشابه حسب تشخیص «سازمان».

ماده ۱۳- تطبیق و انتصاب مأموران مالیاتی شاغل به عناوین شغلی موضوع این آیین‌نامه به ترتیب زیر می‌باشد:

- دیپلم – به عنوان کم‌کارشناس مالیاتی
- کاردان – به عنوان کاردان مالیاتی
- لیسانس – به عنوان کارشناس مالیاتی
- ممیز مالیاتی – به عنوان کارشناس مسئول مالیاتی
- سرممیز مالیاتی – به عنوان رئیس گروه مالیاتی
- ممیز کل مالیاتی – به عنوان مدیر امور مالیاتی

تبصره ۱: در تطبیق و انتصاب و ارتقاء مأموران مالیاتی شاغل، فعلی (در زمان تصویب این آیین‌نامه) رعایت شرایط مدرک و رشته تحصیلی الزامی نیست.

تبصره ۲: «سازمان» موظف است حداکثر تا پایان سال ۱۳۸۲ عناوین شغلی قبلی مأموران مالیاتی را به عناوین شغلی جدید تطبیق دهد و احکام کارگزینی آنان را صادر و ابلاغ نماید. استفاده از عناوین شغلی فعلی تا صدور احکام کارگزینی جدید در چارچوب اختیارات و مسئولیت‌های محوله بلامانع خواهد بود.

ماده ۱۴- انتصاب و ارتقاء مأموران مالیاتی در هر یک از پست‌های مربوط منوط به گذراندن دوره‌های آموزشی و موفقیت در آزمون‌های تعیین شده حسب برنامه آموزشی «سازمان» خواهد بود.

ماده ۱۵- در انتصاب به هر یک از رده‌های شغلی مأموران مالیاتی در شرایط مساوی، اولویت با دارندگان مدرک تحصیلی بالاتر می‌باشد.

ماده ۱۶- انتصاب و ارتقاء مأموران مالیاتی منوط به وجود پست سازمانی و اعلام نظر دادستان انتظامی مالیاتی و با رعایت کامل مقررات این آیین‌نامه خواهد بود.

ماده ۱۷- از تاریخ تصویب این آیین‌نامه کلیه کارمندان مالیاتی که عهده‌دار وظایف شناسایی، تشخیص، مطالبه و وصول و اداره امور مراجع حل اختلاف مالیاتی می‌باشند و در مشاغلی غیر از عناوین شغلی ماده فوق اختصاص یافته‌اند، در عداد مأموران مالیاتی تلقی و در صورت احراز شرایط، عناوین شغلی مأموران مالیاتی به آنان تخصیص می‌یابد.

فصل سوم - شناسایی مؤدیان و فعالیت‌های اقتصادی

ماده ۱۸- شناسایی عبارت است از: مجموعه اقداماتی که جهت شناخت هویت مؤدیان مالیاتی، نوع، شروع و میزان فعالیت‌های اقتصادی و سایر منابع درآمد مشمول مالیات آنها انجام می‌گیرد.

ماده ۱۹- ادارات کل یا ادارات امور مالیاتی حسب مورد موظفند از طریق اداره یا واحدهای شناسایی مربوط بر اساس سطح سازمانی و محدوده جغرافیایی تحت پوشش، نسبت به شناسایی مؤدیان و فعالیت‌های اقتصادی آنها اقدام نمایند.

ماده ۲۰- ادارات کل یا ادارات امور مالیاتی موظفند با استفاده از اطلاعات سایر دستگاه‌ها، مجامع، اتحادیه‌ها و سایر منابع اطلاعات، نسبت به شناسایی و یا تکمیل شناسایی مؤدیان اقدام نمایند.

ماده ۲۱- ادارات کل یا ادارات امور مالیاتی موظفند بر اساس دستورالعمل ابلاغ شده، کلیه مؤدیان مالیاتی را ثبت و به آنها «شماره شناسایی» تخصیص دهند.

ماده ۲۲- «مأموران مالیاتی» موظف‌اند در کلیه فرم‌ها و اوراق مالیاتی مربوط به شناسایی، تشخیص، مطالبه، وصول و اجرا و طرح پرونده در سایر مراجع مالیاتی «شماره شناسایی» مؤدی ذیربط را درج نمایند.

ماده ۲۳- حداقل سطح سازمانی مجاز برای انجام مکاتبه و استعلام جهت کسب اطلاعات مورد نیاز در اجرای مواد ۲۳۰ و ۲۳۱ «قانون» و سایر مقررات، رئیس گروه مالیاتی می‌باشد.

ماده ۲۴- «مأموران مالیاتی» موظفند در صورت دسترسی به اطلاعات فعالیت‌های اقتصادی سایر مؤدیان، مراتب را به ادارات امور مالیاتی ذیربط اعلام نمایند و همچنین ادارات امور مالیاتی موظفند در صورت استعلام سایر ادارات امور مالیاتی درخصوص فعالیت‌های اقتصادی مؤدیان، در صورت دسترسی به اطلاعات مزبور، مراتب را به اداره امور مالیاتی استعلام‌کننده اعلام نمایند.

فصل چهارم - رسیدگی و تشخیص

ماده ۲۵- وظیفه تشخیص مأخذ یا درآمد مشمول مالیات و تعیین مالیات موضوع «قانون» با «سازمان» است و حسب مورد به اداره امور مالیاتی یا «مأموران مالیاتی» محول می‌گردد.

ماده ۲۶- ادارات امور مالیاتی موظف‌اند در اجرای ماده ۱۵۸ «قانون»، در چارچوب سیاست‌ها و دستورالعمل‌های «سازمان» اظهارنامه‌های مالیاتی تسلیمی را قبول نموده و تعدادی از آنها را مورد رسیدگی قرار دهند.

ماده ۲۷- در مورد رسیدگی، تشخیص و مطالبه مالیات‌های موضوع باب دوم و سوم قانون، چنانچه اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان مورد قبول کارشناس مسئول واقع شود و همچنین در مواردی که مؤدی از تسلیم اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان حسب مورد خودداری نموده و به طور کلی در مواردی که درآمد مؤدی به طریق علی‌الرأس تشخیص گردد، کارشناس مسئول مالیاتی نظر خود را برای رسیدگی و اظهار نظر به رئیس گروه مالیاتی گزارش می‌نماید. چنانچه رئیس گروه مالیاتی پس از رسیدگی، نظر کارشناس مسئول مالیاتی را قبول نماید، مراتب را جهت امضاء و صدور برگ تشخیص به کارشناس مسئول مالیاتی ارجاع و در غیر این صورت با مسئولیت خود نسبت به امضاء و صدور برگ تشخیص که توسط کارشناس مسئول مالیاتی ذیربط تهیه خواهد شد اقدام می‌نماید.

ماده ۲۸- ادارات کل امور مالیاتی می‌توانند، رسیدگی و تشخیص پرونده مالیاتی مؤدیان را قبل از مطالبه مالیات به اقتضای اهمیت آنها به مأموران مالیاتی رده‌های بالاتر از کارشناس مسئول مالیاتی محول نمایند و در این صورت مأمور ذیربط با مسئولیت خود نسبت به تهیه گزارش و امضاء و صدور برگ تشخیص اقدام می‌نماید.

ماده ۲۹- ادارات کل امور مالیاتی می‌توانند رسیدگی و تشخیص پرونده‌های مالیاتی را قبل از مطالبه مالیات به بیش از یک مأمور مالیاتی نیز محول نمایند تا به صورت گروهی رسیدگی و تشخیص دهند. در این صورت یک نفر به عنوان مسئول گروه تعیین و مسئولیت هماهنگی، نظارت و تقسیم کار و همچنین امضاء و صدور برگ تشخیص با او خواهد بود. سایر اعضای گروه رسیدگی‌کننده در حدود وظایف و اختیارات محوله مسئول اقدامات انجام شده خواهند بود.

ماده ۳۰: ادارات امور مالیاتی موظفند پرونده‌های مالیاتی مؤدیانی را که در موعد مقرر از تسلیم اظهارنامه مالیاتی خودداری نموده‌اند یا اصولاً طبق «قانون» مکلف به تسلیم اظهارنامه در سررسید پرداخت مالیات نیستند، حداکثر ظرف مدت یک سال از مهلت مقرر رسیدگی و مالیات متعلق را مطالبه نمایند. حکم این ماده مانع از مطالبه و وصول مالیات مؤدیان در اجرای ماده ۱۵۷ «قانون» نخواهد بود.

ماده ۳۱: «مأموران مالیاتی» مکلفند هرگونه تحقیق و رسیدگی که برای آگاهی از وضع مؤدیان لازم است با رعایت مقررات مربوط به عمل آورند تا بتوانند در مهلت قانونی با توجه به اطلاعات مکتسبه نسبت به تشخیص درآمد مشمول مالیات و تعیین مالیات متعلق اقدام نمایند.

ماده ۳۲: در موارد تشخیص علی‌الرأس درآمد مشمول مالیات، رعایت نکات زیر الزامی است:

۱. در اجرای تبصره ۲ ماده ۹۷ «قانون»، هرگاه طبق اسناد و مدارک ابرازی یا به دست آمده امکان تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدی وجود داشته باشد، درآمد مزبور بر اساس رسیدگی به اسناد و مدارک یا دفاتر مربوط حسب مورد تعیین می‌گردد.

۲. در صورت عدم ارائه اسناد و مدارک یا دفاتر از سوی مؤدی، تشخیص درآمد مشمول مالیات طبق ماده ۹۸ «قانون» باید مستند و متضمن برآورد کارشناسی مأموران ذیربط بر اساس اطلاعات و قرائن و شواهد مربوط و در حد امکان متکی به اسناد و مدارک باشد.

ماده ۳۳: هرگاه «مأموران مالیاتی» در محاسبه درآمد مشمول مالیات یا مالیات متعلق اشتباه کرده باشند، به شرح زیر اقدام خواهد شد:

۱. قبل از قطعیت درآمد مشمول مالیات چنانچه اصلاح اشتباه محاسبه منجر به افزایش درآمد یا مالیات بیشتر گردد، با رعایت مهلت مرور زمان و به منظور صدور برگ تشخیص اصلاحی و در صورتی که اصلاح اشتباه محاسبه فوق منجر به کاهش درآمد مشمول مالیات یا مالیات کمتر گردد، بدون رعایت مهلت مرور زمان و به منظور اعلام به مؤدی، مراتب به اداره امور مالیاتی گزارش می‌گردد.

۲. بعد از قطعیت درآمد مشمول مالیات چنانچه در محاسبه مالیات موضوع برگ قطعی اشتباه شده باشد، مراتب جهت صدور برگ قطعی اصلاحی به اداره امور مالیاتی گزارش خواهد شد.

۳. در موارد فوق چنانچه گزارش مربوط به تأیید مدیر امور مالیاتی برسد و یا در مواردی که برای مدیر امور مالیاتی اشتباه محاسبه محرز شود، طبق دستور وی نسبت به اصلاح اشتباه محاسبه با صدور برگ تشخیص یا قطعی اصلاحی اقدام می‌گردد.

بر اساس بخشنامه شماره ۱۴۳۴۶/۲۱۰ مورخ ۱۱/۰۵/۱۳۸۹ و دادنامه ۴۵۶ مورخ ۲۵/۰۸/۱۳۸۸ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری، مفاد بندهای ۲ و ۳ ماده ۳۳ آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم ابطال گردیده است.

ماده ۳۳ آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم به موجب بخشنامه شماره ۱۷۹۳۶/۲۰۰ مورخ ۰۸/۰۹/۱۳۹۱ به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۳۳ اصلاحی: هرگاه مأموران مالیاتی در محاسبه درآمد مشمول مالیات یا مالیات متعلق اشتباه کرده باشند، به شرح زیر اقدام خواهد شد:

۴. قبل از قطعیت درآمد مشمول مالیات چنانچه اصلاح اشتباه محاسبه منجر به افزایش درآمد یا مالیات بیشتر گردد، با رعایت مهلت مرور زمان و در صورتی که اصلاح اشتباه محاسبه فوق منجر به کاهش درآمد مشمول مالیات یا مالیات کمتر گردد، بدون رعایت مهلت مرور زمان، گزارش لازم عنوان رئیس امور مالیاتی مربوطه ارائه می‌گردد.

۵. چنانچه گزارش فوق به تأیید رئیس امور مالیاتی برسد و یا در مواردی که برای رئیس امور مالیاتی اشتباه محاسبه محرز شود، طبق دستور وی نسبت به اصلاح اشتباه محاسبه یا صدور برگ تشخیص مالیات اصلاحی و ابلاغ آن به مؤدی اقدام می‌گردد.

ماده ۳۴: در اجرای مواد ۲۳۸ و ۲۳۹ «قانون»، در کلیه مواردی که مؤدی ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص، اعتراض خود را نسبت به آن تسلیم نماید، مدیر امور مالیاتی موظف است با انجام رسیدگی مجدد که بر اساس دلایل و اسناد و مدارک مؤدی انجام خواهد گرفت، مراتب را در ظهر برگ تشخیص درج و به شرح قسمت اخیر ماده ۲۳۸ «قانون» اقدام نماید.

به استناد حکم این ماده، پرونده مالیاتی پس از طی مراحل فوق در صورت عدم توافق با مؤدی به هیئت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد شد، مگر آنکه برگ تشخیص ابلاغ قانونی شده باشد و مؤدی ظرف ۳۰ روز اعتراض خود را تسلیم ننموده باشد. در این صورت، پرونده ظرف ۳۰ روز بدون طی مراحل فوق توسط اداره امور مالیاتی به هیئت حل اختلاف ارجاع خواهد شد.

تبصره ۱: سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند حسب درخواست ادارات کل امور مالیاتی، اختیار توافق با مؤدی موضوع این ماده را عندالاقضاء موقتاً به رئیس گروه مالیاتی تفویض نماید. در این صورت رؤسای گروه مالیاتی که برای آن‌ها احکام موقت صادر می‌شود، در مورد پرونده‌هایی که خود در تشخیص آن‌ها سابقه اظهار نظر دارند اقدام نخواهند نمود.

تبصره ۲: اجرای حکم این ماده در مواردی که رسیدگی مجدد مسئول مربوطه منجر به توافق نگردد، مانع از رسیدگی مسئول بالاتر حداکثر تا سطح مدیر کل با رعایت مهلت مقرر در «قانون» نخواهد بود.

ماده ۳۵: «مأموران مالیاتی» موظفند در صورت استعلام مؤدی از نحوه تشخیص یا محاسبه مالیات، تصویر گزارش نهایی که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است را به مؤدی تسلیم نمایند.

ماده ۳۶: برگ تشخیص مالیات برای هر مؤدی در سه نسخه تنظیم و در موقع ثبت و صدور آن در دفتر «اداره امور مالیاتی»، نام مؤدی، نحوه تشخیص، مأخذ محاسبه، سال و مالیات تعیین‌شده با حروف در ستون مربوط نوشته می‌شود.

تبصره ۱: برگ مطالبه یا محاسبه مالیات فاقد شماره ثبت از درجه اعتبار ساقط است.

تبصره ۲: برگ اصلاحی تشخیص نیز باید به ترتیب فوق در دفتر اداره امور مالیاتی ثبت گردد.

ماده ۳۷: در اجرای بند ۲ ماده ۹۷ «قانون»، «مأموران مالیاتی» مکلفند تاریخ مراجعه به محل جهت رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک را کتباً به مؤدی ابلاغ نمایند و فاصله تاریخ ابلاغ تا روز مراجعه در هیچ مورد نباید کمتر از یک هفته و بیشتر از ۱۵ روز باشد و در صورت تقاضای مؤدی مشروط به عذر موجه، مهلت مزبور تا ۵ روز بیشتر تمدید می‌شود.

تبصره: روزهای مصادف با تعطیلی یا تعطیلات رسمی و عمومی کشور نباید تاریخ مراجعه تعیین گردد.

ماده ۳۸: در مواردی که در اجرای ماده ۲۷۲ «قانون»، سازمان حسابرسی جمهوری اسلامی ایران، حسابداران رسمی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی عهده‌دار رسیدگی و تعیین درآمد مشمول مالیات مودی می‌شوند، رعایت ضوابطی که توسط «سازمان»، در نمونه گزارش حسابرسی مالیاتی تعیین می‌شود، الزامی است.

ماده ۳۹: در اجرای مقررات تبصره ۲ ماده ۲۷۲ «قانون»، گزارش حسابرسی مالیاتی ارائه شده به وسیله حسابداران رسمی، مستلزم ارائه گزارش حسابرسی مالی نمی‌باشد.

ماده ۴۰: در اجرای مقررات بند ۲ ماده ۹۷ «قانون»، چنانچه ظرف مهلت مقرر در تبصره ۱ ماده ۲۷۲ «قانون»، نامه درخواست اسناد و مدارک و دفاتر از سوی مأمور مالیاتی ابلاغ گردد، مؤدیانی که با توجه به مقررات موضوعه، حسابرسی مالیاتی صورت‌های مالی خود را به حسابداران رسمی ارجاع نموده‌اند، مکلفند مراتب را کتباً در پاسخ نامه مذکور به مأمور مالیاتی ذیربط اعلام نمایند. در غیر این صورت، اسناد و مدارک و دفاتر را جهت ارائه و رسیدگی به مأموران مالیات در موعد مقرر آماده نمایند.

ماده ۴۱: چنانچه در گزارش حسابرسی مالیاتی حسابداران رسمی یا مؤسسات حسابرسی موارد تخلفی مبنی بر عدم رعایت مقررات قانونی و ضوابط تعیین‌شده در نمونه گزارش حسابرسی مالیاتی «سازمان» مشاهده شود، «اداره امور مالیاتی» ذیربط مراتب را به دادستانی انتظامی مالیاتی حسب مقررات گزارش می‌نماید. دادستان انتظامی مالیاتی موظف است در صورت احراز تخلف، موضوع را به رئیس کل سازمان اعلام نماید. رئیس کل «سازمان» در صورت لزوم، مراتب را جهت رسیدگی به جامعه حسابداران رسمی اعلام خواهد نمود.

فصل پنجم: مطالبه و وصول

ماده ۴۲: در کلیه مواردی که به تجویز مواد «قانون»، صدور گواهی پرداخت مالیات، مفاسدا حساب و گواهی عدم شمول مالیات مقرر گردیده است، گواهی‌های مزبور مشترکاً با امضای کارشناس مسئول مالیاتی و رئیس گروه مالیاتی مربوط صادر خواهد گردید.

تبصره: در بخش‌ها و نقاطی که محل و محدوده واحد مستقر در آن خارج از خدمت اصلی رئیس گروه مالیاتی متبوع واقع گردیده، صدور گواهی یاد شده با امضای کارشناس ارشد مالیاتی بلامانع است.

بر اساس بخشنامه شماره ۶۶۰۹ مورخ ۳۱/۳/۱۳۹۱، ماده ۴۲ این آیین‌نامه به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۴۲ اصلاحی: در کلیه مواردی که به تجویز مواد قانون، صدور گواهی پرداخت مالیات، مفاسدا حساب و گواهی عدم شمول مالیات مقرر گردیده است، گواهی‌های مزبور مشترکاً با امضای کارشناس ارشد مالیاتی و رئیس گروه مالیاتی مربوط صادر خواهد گردید. صدور گواهی مالیاتی موضوع تبصره یک ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم، مشترکاً با امضای رئیس گروه مالیاتی و رئیس امور مالیاتی خواهد بود.

تبصره اصلاحی: در بخش‌ها و نقاطی که محل و محدوده واحد مالیاتی مستقر در آن خارج از محل خدمت اصلی رئیس امور مالیاتی/ رئیس گروه مالیاتی متبوع واقع گردیده، صدور گواهی‌های یاد شده به ترتیب با امضای رئیس گروه مالیاتی/ کارشناس ارشد مالیاتی بلامانع است.

ماده ۴۳: در هر مورد که مطابق مقررات و «قانون» میزان درآمد یا مأخذ مشمول مالیات قطعی گردد، اداره امور مالیاتی برگ مالیات قطعی را در سه نسخه با درج نام مودی، میزان درآمد، مأخذ مشمول مالیات، نحوه و تاریخ قطعیت و سایر موارد مندرج در فرم تنظیم می‌نماید.

ماده ۴۴: سازمان، خزانه‌داری کل کشور و بانک ملی ایران موظفند حداکثر ظرف مدت یک سال تمهیداتی فراهم آورند تا پرداخت مالیات به حساب‌های مربوط نزد بانک ملی ایران با استفاده از سیستم یکپارچه مناسب به نحوی انجام گیرد که مستلزم مراجعه مؤدیان به شعب خاص یا مراجعه به منظور اعلام پرداختی به ادارات امور مالیاتی نباشد.

ماده ۴۵: در مواردی که بنا به اعلام اشخاص ثالث، درآمدهای کتمان شده مشمول مالیات شناسایی و مالیات متعلق مطالبه و وصول گردد، سازمان می‌تواند نسبت به تخصیص و پرداخت پاداش متناسب با اطلاعات مکنتسه و مالیات وصولی از درآمد اختصاصی موضوع ماده ۲۱۷ «قانون» در وجه اشخاص مزبور، اقدام نماید.

ماده ۴۶: در مواردی که به موجب مقررات و «قانون»، مالیات و سایر وجوه مربوط قابل استرداد به مؤدی باشد، با تأیید مدیر امور مالیاتی طبق مقررات در وجه ذینفع پرداخت خواهد شد.

نحوه استرداد به موجب دستورالعمل مشترک سازمان و خزانه‌داری کل کشور تعیین می‌گردد.

فصل ششم: سایر مقررات

ماده ۴۷: ادارات امور مالیاتی مکلفند کلیه اوراق و فرم‌های مقرر در «قانون» و همچنین هر نوع نوشته‌ای را که از طرف مؤدی به اداره امور مالیاتی تسلیم و یا ارسال می‌شود در دفتر اداره امور مالیاتی ثبت و رسید آن را با قید شماره ثبت دفتر و مشخصات اسناد ضمیمه به مؤدی تسلیم نمایند و طبق مقررات «قانون» و آیین‌نامه‌های اجرایی آن اقدام لازم را معمول دارند. درآمد یا سود و زیان و یا مبلغی که به عنوان مأخذ محاسبه مالیات در اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان و حساب درآمد هزینه بر حسب مورد درج شده است، باید در دفتر اداره به حروف ثبت شود.

ماده ۴۸: «سازمان» می‌تواند نمایندگان خود را در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی از بین کارمندان شاغل واجد شرایط در «سازمان» با حفظ پست سازمانی طبق مقررات انتخاب نماید.

بر اساس بخشنامه شماره ۱۸۷۲۰ مورخ ۱/۳/۱۳۸۷، ماده ۴۸ این آیین‌نامه به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۴۸ اصلاحی: نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور عضو هیئت از بین کارمندان واجد شرایط سازمان مذکور که حداقل یک سال از سابقه امور مالیاتی آنان در شغل رئیس امور مالیاتی یا پست‌های بالاتر باشد و در امر مالیاتی بصیر و مطلع باشند، انتخاب می‌شوند.

تبصره: سازمان می‌تواند نمایندگان خود را در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی از بین کارمندان شاغل واجد شرایط در سازمان با حفظ پست سازمانی طبق مقررات انتخاب نماید.

بر اساس بخشنامه ۷۷۸۶۲ مورخ ۲۶/۱۲/۱۳۷۸، ماده ۴۸ اصلاحی به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

بنا به اختیار حاصل از ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب ۲۷/۱۱/۱۳۸۰ و با عنایت به مفاد ماده ۲۴۵ قانون مذکور و پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور که در تاریخ ۲۱/۱۲/۱۳۸۸ به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده است، تبصره ذیل ماده ۴۸ آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۱۹ مذکور به تبصره ۱ تبدیل و متن زیر به عنوان تبصره ۲ به ماده ۴۸ آیین‌نامه مزبور الحاق می‌گردد:

سازمان می‌تواند در استان‌ها به استثناء شهر تهران مادام که برای عضویت در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی کارمند واجد شرایط وجود نداشته باشد، نمایندگان خود را در هیئت‌های مذکور از بین رؤسای امور مالیاتی با سابقه کمتر از یک سال یا رؤسای گروه مالیاتی با رعایت شرایط مقرر قانونی انتخاب نماید.

ماده ۴۹: رأی هیئت حل اختلاف مالیاتی در مواردی که درآمد مشمول مالیات مورد اختلاف باشد، باید متضمن مبلغ درآمد مشمول مالیات و مالیات متعلق و در سایر موارد مأخذ مشمول مالیات و مالیات متعلق باشد.

ماده ۵۰: رئیس کل «سازمان» می‌تواند اعضای شورای عالی مالیاتی را از بین کارکنان شاغل در وزارت امور اقتصادی و دارایی و «سازمان» یا سایر سازمان‌ها و واحدهای تابعه آن با حفظ پست سازمانی و با رعایت سایر مقررات مربوط پیشنهاد نماید.

ماده ۵۱: رئیس کل سازمان می‌تواند اعضای هیئت عالی انتظامی مالیاتی را از بین کارمندان شاغل واجد شرایط در سازمان با حفظ پست سازمانی طبق مقررات نیز پیشنهاد نماید.

ماده ۵۲: هیئت عالی انتظامی مالیاتی موظف است در موارد ارجاعی از سوی رئیس کل «سازمان» مبنی بر رسیدگی به تخلفات افراد مذکور در ماده ۲۶۲ «قانون»، موضوع را به فوریت و خارج از نوبت رسیدگی و رأی مقتضی را صادر نماید.

ماده ۵۳: هیئت عالی انتظامی موظف است در موارد نفی صلاحیت قطعی دایمی افراد مذکور در ماده ۲۶۲ «قانون»، طبق قانون رسیدگی به تخلفات اداری، رأی لازم در خصوص نحوه قطع رابطه استخدامی متخلف با «سازمان» را صادر نماید.

ماده ۵۴: در اجرای بند الف ماده ۵۹ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و ماده ۲۱۹ «قانون»، کلیه بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و رویه‌های اجرایی که توسط «سازمان» جهت اجرای «قانون» مقرر می‌شود، برای کلیه واحدهای تابعه «سازمان»، مأموران مالیاتی و مؤدیان لازم‌الاجرا است.

این آیین‌نامه در ۵۴ ماده و ۷ تبصره بنا به پیشنهاد شماره ۹۲۶۸ مورخ ۱۵/۱۰/۱۳۸۲ سازمان امور مالیاتی کشور در تاریخ ۲۰/۱۰/۱۳۸۲ به تصویب وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی رسیده است.

موارد اصلاحی:

۱. برابر بخشنامه شماره ۳۵۵ مورخ ۵/۲/۱۳۸۳، در مواد ۸، ۹، ۱۰، ۲۷، ۲۸ و ۴۲ آیین‌نامه، عنوان شغلی «کارشناس مسئول مالیاتی» به عنوان شغلی «کارشناس ارشد مالیاتی» اصلاح می‌گردد.

۲. برابر بخشنامه شماره ۳۵۵ مورخ ۵/۲/۱۳۸۳، در مواد ۱۰، ۱۱، ۳۴، ۴۶ و بند سه ماده ۳۳ آیین‌نامه، عنوان شغلی «مدیر امور مالیاتی» به عنوان شغلی «رئیس امور مالیاتی» اصلاح می‌گردد.